

VIENOŠANĀS PAR SADARBĪBU

4. aprīlī notika Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) Darba aizsardzības komisijas sēde, kuras dienas kārtībā tika izskatīti 3 jautājumi:

Valsts Darba inspekcijas (VDI) direktors **Renārs LŪSIS** informēja par **VDI 2018. gada darbības pārskatu un darba prioritātēm 2019. gadā**. Pagājušajā galvenie plānotie darbības rādītāji izpildīti: uzņēmumu apsekojumu skaits **10 306 (103%)**. VDI veikto apsekojumu nolūki bijuši:

- iesniegumu izskatīšana - **3611**;
- neregistrētās (nelikumīgās) nodarbinātības atklāšana - **2822**;
- preventīvās pārbaudes darba aizsardzībā **1772**;
- darba vides higiēniskie raksturojumi - **1350**;
- tematiskās pārbaudes - **629**;
- nelaimes gadījumu izmeklēšana - **298**.

2018. gadā tematiskajās pārbaudēs kokapstrādes nozarē aprobēta un pielietota īpaša uzņēmumu atlases metodika, apsekoti uzņēmumi, kuriem pēdējo **5 gadu** laikā tikuši izsniegti rīkojumi vai brīdinājumi par iekārtas darbības apturēšanu - **43%** uzņēmumu pārkāpumi novērsti; - **14%** uzņēmumu pārkāpumi tika konstatēti atkārtoti; - pirms pārbaudēm tikusi nosūtīta un VDI mājas lapā ievietota paškontroles anketa nozares darba devējiem.

2018. gadā VDI amatpersonas konstatējušas **11 081 pārkāpumu**, t.sk. darba aizsardzībā - **7010**; darba tiesībās - **3407** un **664** VDI likuma pārkāpumus. *Konstatēto pārkāpumu skaits 2018. gadā, salīdzinot ar 2016. gadu, ir samazinājies par 28,90 %!* **VDI visbiežāk konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi 2018. gadā bijuši:**

- Darba likums - **2681**
- Darba vides iekšējā uzraudzība (MK not.Nr.660) - **2106**
- Apmācība darba aizsardzībā (MK not.NR.749) - **1483**
- Obligātās veselības pārbaudes (MK not.Nr.219) - **1117**
- Valsts darba inspekcijas likums - **664**
- Darbinieku neregistrēšana VDI (MK not.Nr.827) - **632**
- Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus (MK not.Nr.371) - **288**
- Darba aizsardzības prasības darba vietās (MK not.Nr.359) - **285**.

2018. gadā notikuši **2182** nelaimes gadījumi darbā, t.sk. **207** smagi un **25** nāves gadījumi. Smago un nāves gadījumu darbā cēloņi bijuši:

- nedroša cilvēka rīcība - **46%**
- darba organizācija un ar to saistītie trūkumi - **29%**
- neapmierinoši apstākļi darba vietā - **13%**
- ceļu satiksmes negadījumi - **5%**
- vardarbība - **2%**
- pārējie - **5%**

2018. gadā reģistrēti arī **52** (operatīvie dati) "*Dabīgās*" nāves gadījumi darba vietās - **par 58% vairāk nekā 2017. gadā**.

2018. gadā atklātas **1174** nelikumīgi nodarbinātās personas, **808** no tām legalizētas darba tiesiskās attiecības (noslēgts darba līgums un/vai persona reģistrēta VID kā darba ņēmējs).

2018. gadā Valsts darba inspekcija plāno izdarīt **10 000** pārbaudes, t.sk. **3000** preventīvās pārbaudes darba aizsardzībā; Tematiskās pārbaudes: *darba aprīkojums "bīstamo" nozaru uzņēmumos; droša pārvietošanās un iekšējie ceļi uzņēmumos; psihoemocionālie riska faktori darba vidē*. ESF projekts: "*Uzlabot darba drošību, it īpaši "bīstamo" nozaru uzņēmumos*" īstenošanas noteikumiem.

Diemžēl no VDI puses netika saņemtas atbildes uz jautājumiem par virsstundu darba kontroli, tās skaitliskajiem rādītājiem, par milzīgo konsultāciju daudzumu, par “dabīgajām” nāvēm darbā, par VDI sadarbību ar darba aizsardzības uzticības personām, tās atspoguļošanu VDI darbības pārskatā un dažiem citiem jautājumiem.

Vienošanās par sadarbību

Izskatot **26.04.2012.** parakstītās Brīvo arodbiedrību savienības un Valsts darba inspekcijas

Vienošanās par sadarbību izpildes gaitu, komisija novērtēja kā apmierinošu un Darba aizsardzības komisijas uzdevumā jaunu **Vienošanos par sadarbību (04.04.2019.)** parakstīja Latvijas Brīvo arodbiedrību priekšsēdētāja vietniece. **Irēna LIEPINA** un Valsts darba inspekcijas direktors **Renārs LŪSIS.**